5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 309

Editia de dimineată

LUNI 7 (20) NOEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 | 9.15 | 18.— — 3 luni | 6 luni | Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- | 20.- | 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 60

VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

Ziarul „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală
Gr. IAŞI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Pe calea bună

Ministerul de războiu, din ordinul Marelui Cartier General, a dispus ca soldaţii ordonanţă (vistavoii) să plece la front.

Nu putem îndestul aproba măsura aceasta a ministerului.

In lupta uriaşă pe care o ducem, cu adversari disproporţionat mai mari de cât noi, avem nevoie de toate braţele valide.

Când inamicul a pătruns pe teritoriul nostru, pe pământul sfinţit cu sângele moşi-strămoşilor noştri şi muncit cu atâta amar de biet popor român, nici un braţ vânjos şi tânăr nu se cuvine să fie întrebuinţat la altceva de cât respingerea duşmanului şi urmărirea lui.

In momente cum sunt cele de acum, sângerează inima oricărui Român drept cugetător pe care vârsta sau slăbiciunea nu-l îngădu-ie să pună mâna pe armă şi să alerge la hotare.

Fără îndoială, măsura ministerului de războiu aduce o care-care stingherire în economia casnică a familiilor bravilor noştri ofiţeri.

Ne dăm foarte bine seama de aceasta şi preţuim la justa ei valoare — sporită în timpul de acum — această nouă jertfă.

Dar binele Patriei — binele tuturor — trece înainte de toate şi nici o clipă nu ne îndoim că familiile ofiţerilor, în sînul cărora educaţia patriotică e mai desvoltată decât în oricari altele, au primit bucuros sacrificiul.

Soldaţii - ordonanţă vor merge pe front voioşi şi alături de camarazii lor din linia de bătaie vor da lovituri puternice şi vor contribui la alungareaduşmanului din ţară

Cu ocaziunea aceasta, am dori să atragem atenţia ministerului de război—dacă ni se permite—asupra unei alte măsuri ce credem că ar fi vremea să fie luată.

Campania de până acum ni-a dat un număr însemnat de răniţi cari, din nefericire, deşi vindecaţi sau pe cale de vindecare, nu se vor mai putea întoarce în foc.

Pe de altă parte, în diferite servicii ale părţii sedentare sunt o sumă de oameni viguroşi, doritori a da piept cu duşmanul.

Nu ar fi oare nemerit ca valizii să fie înlocuiţi, în serviciile sedentare, de invalizi?

Ţara şi armata ar avea un câştig îndoit.

Ofensiva franco-engleză

Satul Saillisel curăţat de germani

Paris, 4. — Pe frontul Sommei, câteva fracţiuni germane cari reuşiseră să se înfigă într'o parte a casei dela nord-estul satului Saillisel au fost gonite de pe acolo de către trupelor franceze.

Lupta de artilerie continuă violent în regiunea Ablaincourt.

Pretutindeni aiurea zi liniştită.

Isprava unui pilot francez

Paris, 4. — In ziua de 2 Noembrie, un pilot francez a silit un avion inamic să coboare lîngă Chaulnes.

Satul Pressoir recucerit de francezi. Trei divizii germane înfrânte

Paris, 3. — La nordul Sommei germanii n'au mai reînoit atacurile lor contra frontu'ui francez. La sudul Sommei francezii au atacat în timpul nopţii partea estică a satului Pressoir, ocupată de germani, unde câteva elemente franceze rezistau încă cu o energie admirabilă. Graţie acestei tenacităţi a trupelor franceze germanii au fost scoşi din sat. După o luptă înverşunată, susţinută de o bombardare extrem de violentă, satul Pressoir e stăpânit în întregime de francezi şi cîştigurile de la 25 Oct. sunt peste tot menţinute de ei.

După noui informaţiuni, germanii, cari angajaseră în luptele de eri forţe din trei divizii diferite, au suferit pierderi foarte grele.

O lovitură încercată de germani la vest de Reims, însoţită de o pregătire de artilerie a dat greş în urma focurilor încrucişate ale francezilor.

Nimic de semnalat pe restul frontului. (T. F. F.).

Cincizeci şi patru de lupte de avioane într'o zi.—Multe aeroplane germane distruse

Paris, 5. — Tunurile franceze au silit două avioane germane să se coboare în liniile franceze, unul alalt - eri la sud de Attichy şi altul eri lîngă Roye-ne Metz. Aviatorii germani au fost făcuţi prizonieri.

Eri avioanele franceze au dăt în regiunea Amiens 54 de lupte, în cari locotenentul Heurteux a doborît al trei-zecilea avion german, iar sublocotenentul Guynemer al douăzeci şi unulea.

Noaptea, avioanele noastre au efectuat bombardări asupra gării şi caselor din Esh-sur Alzette (Luxemburg) şi asupra aeroplanelor de rezervă duşmane de la Tergnier. Au fost aruncate peste 500 kilograme de proectile. (T. F. F).

O noapte liniştită

Paris, 5. — Noaptea a fost relativ liniştită pe tot frontul. (T. F. F.)

Amănunte asupra succesele de pe Ancre

Karnarvon, 5. — Comunicatul oficial britanic de la 2, orele 7 şi 3 minute seara, anunţă că în ziua de 2 am împins înainte frontul nostru la nord de Ancre. Prizonieri luaţi din dimineaţa ne 31 Octombrie au ajuns în total la 5678. Trupele întrebuinţate au dat dovadă de o strălucită îndemânare şi un mare avînt. Succesele noastre n'au fost repurtate fără lupte grele, mai ales că inamicul a rezistat puternic iar terenul presinta mari dificultăţi pentru un atac. Faţă de proporţiile cucerirlor realizate, pierderile noastre nu au fost mari.

In jos de Ancre am stabilit poziţiunile cîştigate la 1 Noembrie, la răsărit de movila Varlencourt. Vrăjmaşul îşi îngrămădise într'un punct trupe în vederea unui contra atac, dar acestea au fost risipite de focul nostru de artilerie.

Trupele britanice cuceresc noi tranşee

Paris, 5.—Comunicatul britanic de eri de la orele 11 şi 40 anunţă: Continuîndu-şi operaţiunile începute eri trupele britanice au înaintat frontul lor spre est, de-alungul malului nordic al rîului Ancre. In cursul nopţii germanii au bombardat cu violenţă Beaucourt şi Beaumont-Hamel. Eri după amiază un violent contraatac german a silit trupele noastre să părăsească o parte din terenul cîştigat la 4 Noembrie, la est de movila de la Warlencourt.

Trupele britanice au executat un atac cîştigător în contra tranşeelor germane de la nord de Vulverghen, făc nd prizonieri şi pricinuind germanilor pierderi considerabile. (T. F F).

Lupte de artilerie şi de aeroplane

Poldhu, 5. — Comunicatul oficial britanic de la orele 9 şi 25 seara din ziua de 3 cor. anunţă că în acea zi după amazi inamicul a bombardat noul nostru front de la nord de Ancre în special în vecinătatea localităţei Beaucourt. Mai multe explozii au fost pricinuite de focul artileriei noastre.

In cursul ultimelor 24 ore am luat prizonieri 6 ofiţeri şi 397 oameni de trupă.

In jos de Ancre inamicul a bombardat liniile noastre din regiunile Armentieres şi Souchez.

Eri aeroplanele noastre au întreprins mai multe raiduri, aruncînd cu succes bombe.

Un aparat inamic a fost doborît avariat.

Papa
contra bombardărilor aeriane

Roma, 1 Noembrie. — Cardinalul Gasparri, secretarul de Stat, a trimis o depeşă episcopului din Padua, arătîndu-i că Papa deplînge şi condamnă bombardările aeriene îndreptate asupra oraşelor deschise şi împotriva populaţiei paşnice. (A. T. I.).

Războiul nostru

Rusia şi România

Roma, 2.— Ziarele italiene scot la iveală totdeodată marea sforţare care o face Rusia în folosul Rominiei şi a cauzei comune a Aliaţilor.

„Corriere della Sera" scrie: „Datorită resurselor sale, aproape nesecate, ca şi poziţiei sale geografice, puternicul Imperiu rusesc poate să aducă situaţiei strategice a Aliaţilor foloase nepreţuite, grăbind victoria şi pacea, prin concursul neprecupeţit pe care cu atîta inimă îl dă astăzi României.

„Trupele ruseşti, cot la cot cu ostaşii români, sunt chemate să îndeplinească, în aceste zile, o înaltă menire istorică. Cauza civilizaţiei europene, afirnă, în mare parte, de vitejia şi de priceperea lor. „Suntem încredinţaţi că ei vor fi la înălţimea aşteptărilor noastre şi a necesităţei istorice. In acelaş timp, noi, aliaţii din Apus, va trebui să ne facem cu toţii datoria, uşurînd, prin acţiunea noastră bine chibzuită şi concordată, sarcina ruso-românilor. Toate sforţările noastre vor trebui să urmărească un singur scop; să zădărnicim planul austro-german împotriva României". (A. T. I.).

Căzuţi pentru patrie

Sub-locot. Ionel Brătescu

Spre a vedea de ce fel de sentimente sunt însufleţiţi bravii noştri, reproducem din scrisoarea pe care acest brav o trimesese familiei sale cu trei zile înainte de a cădea pe câmpul de onoare, rândurile de mai jos:

Eu sunt foarte bine, după şase săptămâni de lupte grele, în continuu faţă de un popor mai puternic şi mai mare ca al nostru. Luptăm toţi cu entuziasm, cu ultimul sacrificiu şi avem convingerea că în curând îl vom da peste cap. Trăim în bubuitul tunurilor şi în şueratul gloanţelor, de multe ori nemâncaţi, adesea nedormiţi, totuşi ni se pare că e o fericire să ai parte la acest groaznic război, la acest teribil măcel din care va eşi România Mare...

Statele Unite şi Germania

Declaraţiile preşedintelui Wilson

Roma, 1. — „Din New-York": Preşedintele Wilson, după o lungă convorbire cu d. Gerard, ambasadorul american la Berlin, a primit pe ambasadorul german, contele Berusdoff, căruia i-a declarat că îndată ce s'ar dovedi că acţiunea submarinelor germane ar constitui o călcare a angajamentelor luate de Germania, guvernul Statelor Unite va rupe îndată raporturile sale diplomatice cu Berlin.

Wilson a declarat că el tălmăceşte realegerea sa ca o aderare a poporului nord-american la hotărîrea sa de a se opune, fără şovăire, la ori ce presiune din partea Germaniei.

Ziariştilor cari l'au interviewat, presedintele le-a declarat: „De acum sunt ferm hotărît să curm orice raport cu Germania dacă făgăduelile repetate nu vor fi ţinute de guvernul german în toată întinderea lor şi în orice caz".

Se confirmă că d. Gerard va pleca din New-York în ziua de 6 Decembrie. (A. T. I.)

Două ouă de persoană
pe lună

Paris, 2.— După hotărîrea dictatorului hranei, nu se va mai distribui la Berlin decît un ou de persoană pentru două săptămîni. (Agenţia Radio).

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 83
Din 5 Noembrie 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Pe graniţa de Vest a Moldovei şi pînă în valea Prahovei inclusiv, nimic nou.

In regiunea Dragoslavelor, trupele noastre au atacat şi au reuşit să împingă pe inamic atît la centru cît şi la aripa noastră stîngă, făcînd progrese simţitoare. S'au făcut peste 300 prizonieri.

In valea Oltului şi a Jiului, luptele continuă crîncen. Am cedat puţin teren.

La Cerna, nimic important.

Frontul de Sud

Pe Dunăre, schimb de focuri.
In Dobrogea, nimic nou.

SCENE DIN RAZBOI

MOARTEA „Soldatului" GOLESCU

Dacă cei mulţi şi-au făcut şi-fac astăzi pe deantregul datoria către Patrie, vărsîndu-şi sîngele, nici fiii de boeri ai ţărei nu s'au lăsat mai prejos. Avem atîtea dovezi despre asta: Mai zilele trecute a fost adus mort de pe cîmpul de luptă fiul lui Petre Carp. Acelaşi soartă a avut-o fiul lui Scarlat Vîrnav şi alţi mulţi fii de boeri au fost atinşi la fel de aripa glorioasă a morţei pe cîmpul de onoare.

Şi dacă numele acestor se întîlnesc mai rar în pomelnicul celor căzuţi, e firesc să fie aşa de vreme ce ciclul lor e mult mai restrins şi se pierde în gloata celor mulţi cari răsar din toate unghiurile vieţii noastre de stat şi se pierd pe cîmpul de luptă.

Iată ce ne scrie de pe cîmpul de luptă sublocotenentul Golescu, ucis mişeleşte, acoperit de sînge din viţa boerească, de soldatul Golescu, vlăstar vrednic al marei familii, a Goleştilor, căzut în apărarea ţărei:

„L'am cunoscut în 1913.

Inalt, ochesel, slăbuţ, cu vorba rară, în vîrsta de aproape 40 de ani, el a mers pe jos alături de soldaţii de rînd, în fruntea lor, în Bulgaria. Era voluntar! Fiind judecător de tribunal, superiorii săi nu-l lăsaseră să plece, dar el a demisionat şi a mers în Bulgaria ca soldat voluntar.

Boer din familia Goleştilor, din marea familie a Goleştilor, a mers cot la cot cu soldatul ţăran şi era la vorbă şi la port mai modest ca cel din urmă soldat. Şi n'a crufat nici o osteneală; mîndria lui era să suporte greutăţile războiului ca orice soldat.

Atunci mai avea tovarăşi.

L'am regăsit acum în 1916, pe acelaş soldat Golescu, tot voluntar — de astă dată singur — la compania 1 a regimentului X, în grupa I, cu aceiaşi modestă hotărîre de a suporta greutăţile unei campanii al cărei rod va fi înfăptuirea idealului naţional.

Hotărît pentru fapte mari, acest om modest, care vorbea aşa de rar şi de puţin, se arăta foarte enervat în primele zile, că regimentul nostru nu dedea piept cu duşmanul. „Eu am venit să dau piept cu Bulgarii, nu să pierd vremea p'aici" — zicea pe la începutul lui Septembrie.

Şi-a dat piept cu vrăjmaşul în ziua de 21 Septembrie. Batalionul I din care făcea parte, era însărcinat să facă o recunoaştere ofensivă.

Deşi ar fi putut să se cruţe, soldatul Golescu a mers în fruntea companiei sale ocupînd creasta înălţimei din faţă, prin ploae de gloanţe şi de obuze.

In viforul luptei, un obuz se sparge în mijlocul grupei din care făcea parte, îngropînd aproape pe toţi şi omorînd pe Golescu cel brav.

Astfel pieri acest viteaz. Sufletul său era împăcat: dăduse sînge cu duşmanul lovise într'însul, o palie un victorie s'a răsplătit soldatului Golescu.

Venise hotărît să jertfească Patriei viaţa lui — şi a jertfit-o.

L'a plîns colonelul, l'a plîns maiorul său, l'au plîns toţi ofiţerii şi soldaţii.

Acesta a fost adevărat boer, cum au fost şi strămoşii lui.

In curtea bisericei din Cocargea zace, sub o cruce modestă, nu un om — ci o virtute, un simbol, o speranţă pentru Patrie care are asemenea fii.

E falnic să vezi cum războiul acesta a înlăturat piedicele ce apropiere, de imperechere sufletească între toate clasele sociale de la noi, în cît fiul de boer să păşească cot la cot cu fiul ţăranului şi ofiţerul resărit din rîndurile celor mulţi să facă panegiricul soldatului boer.

Asta dovedeşte că am moştenit de la strămoşi căldura sîngelui lor aprins la fapte mari şi nobleţa sufletului lor care, ca şi la bătrînii neamului, îndeamnă la frăţia dintre cei mari şi mici în ceasul de primejduire a Patriei.

Fie ca această frăţie să se manifeste şi în viaţa noastră din toate zilele.

Emil Nicolau

Deschideţi şcolile

Au trecut două luni şi jumătate decînd facem război, ne-am obişnuit cu el, cu privaţiunile lui, cu legile lui riguroase.

Acum trebue să ne aducem aminte şi de lucrurile cari la începutul războiului, în frămîntările cari preocupau minţile *atunci*, au fost lăsate deoparte, neglijate.

Acum încet-încet să ne luăm viaţa normală, să ne aducem aminte şi de *lucrurile mici*.

Să se deschidă şcolile, şi să se deschidă cît mai curînd, pentru ca copiii să nu mai piardă zilele pe străzi jucîndu-se în nasturi, sau cu sfîrleaza. Nu aceasta trebue să fie gîndul lor, nu. Trebue ca sufletul lor fraged să fie otelit, trebue ca în mintea lor tînără să se semene sămînţa bărbăţiei, astfel că, aducîndu-şi aminte într'o seară de iarnă viforoasă de tatăl, fratele sau unchiul plecat *acolo* unde l'a chemat toba şi clopotul bisericii în miez de noapte, inimia să nu i se stringă de durere, lăcrămile să nu-i întoureze ochii, ci să se resemneze, să-şi înăbuşe durerea.

Apoi părinţilor nevoiaşi le vine greu ca copiii lor să piardă anul fără nici un rost, din cauza nedeschiderii şcoalelor.

Mult mai mult suferă însă elevii din şcolile secundare, şi mai ales cei din cursul superior.

*

Să se deschidă şcolile — mai cu seamă cele secundare — şi cît mai curînd; să se fixeze orariu numai dimineaţa, iar după amiezele şă se îmoaude elevilor din cursul superior, să aducă servicii statului, în măsura puterilor lor.

In Franţa şcolile nu s'au întrerupt aproape deloc, iar după amiezile şi vacanţele sunt rezervate pentru servicii pentru Stat şi unele chiar grele ca: ajutarea la munca cîmpului, strîngerea recoltelor, etc.

Pericol de epidemii nu poate fi în aşa grad de îngrijitor în şcolile secundare, unde elevii se pot păzi foarte uşor.

Deci să se deschidă liceele mai ales — sau dacă nu — să se anunţe cît mai grabnic închiderea *definitivă*, şi la Iunie să se ţină un examen particular, a fiecare liceu în parte, cu profesorii respectivi liceelor şi claselor.

P. C., profesor universitar

Germania şi Norvegia

Paris, 1 (întîrziată).—O telegramă din Berna afirmă că Germania menţine atitudinea sa de amenintare în contra Norvegiei.

„Boulischer Currier" scrie: „Se pare că Norvegia a căzut cu totul sub influenţa detestabilă a duşmanilor noştri. Se cuvine să-i dăm o lecţie severă".

Ziarul „Magdeburgescher Zeitung" scrie: „Pare a fi necesar să întrebuinţăm forţa spre a aminti Norvegiei şi de asemenea pote altor ţîţiva neutri că nu pot desfide puterea germană, fără a-şi atrage o pedeapsă".

Din viaţa unui erou

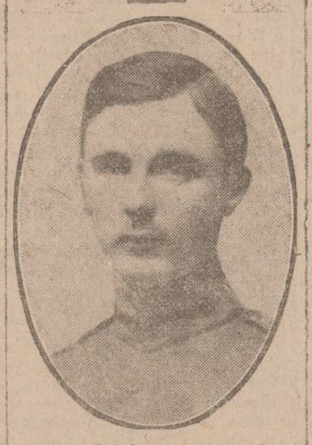

Sub-locotenent
Ovidiu Vodă, Regimentul 18 inf.

Zece Mai, 1914 în Blaj. — Toată românimea strânsă în faţa catedralei privea cu ochii umezi de bucurie steagul tricolor ce falfăia mândru în bătaia vântului şi a razelor de soare...

Trei studenţi români, Ovidiu Vodă, Vasile Fodor şi Ioan Pasăre, nu găsiseră un prilej mai minunat de a ţine în sufletul tovarăşilor lor dragostea de neam şi dorul de libertate, de cât înălţând steagul, în această mare zi, în vârful catedralei.

Trădaţi însă de negustorul care le vânduse pânza, şi acuzaţi de înalta trădare, fără nevoiţi să se refugieze la noi.

Ajutaţi de o noapte ploioasă, trecură munţii pe poteci ascunse şi a doua zi erau liberi, erau în ţara lor.

Intrară toţi trei în şcoala militară de infanterie şi aşteptară clipa când dorul de ani să li se împlinească. Sosi şi această clipă şi de sigur că bucuria lor trecând Carpaţii nu a fost egalată.

. . . . . .

Acum, Ovidiu Vodă e mort! A căzut pe câmpul de luptă, fericit că-şi poate vărsa sângele pentru idealul atât de scump lui.

Dau aci un fragment dintr'o scrisoare pe care îmi-o trimete colegul său de arme, V. Fodor, care se află rănit. «...aceea ce mi s'a spus şi mi s'a repetat e că Ovidiu a căzut luptând ca un erou în luptele dela P.»

Comunicatul
marelui cartier general rus

Petrograd, 3. — Comunicat oficial: FRONTUL DE LUPTA APUSEAN. — Pe întregul front, schimb violent de focuri mai ales în regiunea lacului Naroci şi în mai multe sectoare de pe râul Stohod. In regiunea la nord de Selvoff, artileria noastră a bombardat cu eficacitate, cu proiectile chimice taberile inamicului.

Pe râul Narayuvka şi în regiunea satului Lipita-Dolna, germanii au dat o ofensivă energică şi au încercat să ne reia o parte din tranşeele lor cucerite de noi ieri. Două atacuri inamice au fost respinse de focul nostru.

FRONTUL CAUCAZULUI: In direcţia localităţei Biljar, elementele noastre au alungat pe turci din regiunea localităţilor Kovaz, Geanelak şi Sultanavadc.

FRONTUL ROMAN: — In regiunea la nord de Tulgheş, vrăjmaşul a dat o ofensivă, care a fost respinsă de focurile noastre de infanterie şi de mitraliere. După o luptă crâncenă, trupele noastre au cucerit un deal, întărit de duşman, spre sud-est de Tulgheş, capturând 180 prizonieri, printre care un ofiţer, precum şi trei mitraliere.

In regiunea Câmpulungului, luptele crâncene continuă. Deşi vrăjmaşul e sprijinit de o numeroasă artilerie grea, toate atacurile sale au fost respinse până în prezent cu pierderi enorme. Trupele române au păstrat poziţiunile ocupate de ele.

In văile Olt şi Jiu, luptele sunt înverşunate.

IN DOBROGEA: trupele noastre au progresat din nou spre sud. Duşmanul se retrage dând foc satelor româneşti. (Westnik)

Deportările din Belgia

Regele Spaniei şi deportările

Paris (dată suprimată de cenzură). — După o înfor aţie din Roma, regele Spaniei va lua parte la demersurile Papei în favoarea deportaţilor belgieni. (An. Radio).

ANONIMELE

de Virgil N. Dărăscu

Războiul, deslănţuit cu atîta furie între aproape toate statele din Europa, a dat naştere, de sigur şi la cel mai enorm număr de anonime. — Denunţurile anonime s'au năpustit ca şi gloanţele asupra fiinţelor, de multe ori nevinovate, şi, cum în războiu judecata merge repede, mulţi au fost condamnaţi la moarte.

Perversul care a recurs la anonimă numai dintr'o sălbatică răsbunare, nu are să sfîrşească nici el bine: conştiinţa îl va tortura în orice moment: iar dacă va fi inconştient, pedeapsa tot îi va veni cu siguranţă, mai încet, dar mai severă, pentru-că Dumnezeu veghează şi nu iartă faptele rele.

Dacă în timp de războiu anonimele obicinuite coprind denunţuri de conspiraţii, spionaje şi trădări, apoi în timpuri normale anonimii fac intrigi, trimet glume, scrisori de dragoste, injurii, sau apar ca nişte binevoitori. — Mai există un gen foarte comun de anonimi, acela al paraponisiţilor: Se supără unul pe un prieten, profesor, judecător, doctor, advocat, funcţionar, îi trimete o anonimă cu *vorbe drăgălaşe* [?!] şi necazul i-a trecut.

* * *

Este adevărat că de multe ori aflăm mai puţin decît se întîmplă în realitate şi adesea se spune mai mult de cît se face; dar cu anonime nu se îndreaptă lumea.

Cînd anonimele coprind glume, sau aprecieri drepte asupra unei lucrări, nu este nimic supărător, deşi este de neînţeles dorinţa aceasta de a rămîne necunoscut.

La multe din articolele, mele am primit prea drăgălaşe scrisori de la doamne, cari au preferit să păstreze anonimatul. — Nici domniile-lor, nici eu nu am cîştigat prin această procedare, neştiind cui să port admiraţie şi recunoştinţă.

Dacă anonimele coprind intrigi, sau înjurii, autorul trebue trimes în căutare medicală, de oarece trebue să sufere de multă scrinteală la cap. Nu există ticăloşie mai mare, decît să se invente tot felul de infamii în contra unei persoane nevinovate.

Greutatea probei, imposibilitatea de a demonstra adevărul, face să se vorbească rău, cu multă îndrăzneală, de femeile şi bărbaţii cei mai cumînţi. Cine nu are curajul să vorbească, scrie, dar nu iscăleşte. Nu e numai lipsa de curaj, dar şi de cîteva doage.

La scrisorile cu denunţuri scroase, nu se procedează ca în scrisorile de dragoste unde regula este: să le începi fără să ştii ce ai să scrii, şi să le termini fără să ştii ce ai scris.

Dacă ştii întîmplări obicinuite din viaţa particulară, nu-ţi pierde vremea, nu mai turna benzină peste foc.

Poate că femeia cunoaşte rătăcirea bărbatului şi o tolerează: în orice caz nu este locul să se amestice nimeni. Să se descurce ei cînd şi cum vor crede.

Cei cari primesc anonime să nu le dea nici o atenţie, pentru-că ştiut este că nu se asvîrle cu pietre decît în pomii încărcaţi cu fructe.

* * *

Recapitulînd găsim: anonime calomnioase, cari ar trebui pedepsite cu severitatea crimelor, altele cu pedepse pentru delicte şi unele cu mici amenzi pentru contravenţiuni.

Cercetarea şi aflarea fabricanţilor de anonime este foarte anevoioasă; astfel că în regulă generală ei scapă de pedeapsa meritată după gravitatea calomniei, sau a injuriei.

* * *

Este bună de reţinut întîmplarea lui Voltaire:

Cînd marchiza de Prie a devenit amanta regentului, care era chior, Voltaire începu să o curteze. — Sumedenie de piedici i se puse în cale, astfel că dorinţele lui nu i-au putut fi împlinite. In fine, într'o zi, plictisit de atîtea decepţii, îşi prefăcu scrisul şi trimise marchizei versurile următoare:

Io, sans avoir l'air de feindre
D'Argus sut tromper tous les yeux.
Nous n'en avons qu'un seul à craindre
Pourquoi ne pas nous rendre heureux?

Marchiza de Prie, care înţelesese de unde'i venise scrisoarea, se pregătea să răspundă afirmativ, cînd a fost surprinsă de regalul ei amant.

Acesta, citind scrisoarea, deveni furios, ordonă să se facă cercetări şi află că Voltaire era autorul. — Trimes îndată la închisoarea din Bastilia, Voltaire s'a convins că este periculos cînd faci anonime, fie chiar numai de dragoste.

* * *

Domni, sau doamne, cari mai păstraţi încă obiceiul anonimatului, gîndiţi-vă serios la păţania lui Voltaire, şi, dacă scăpaţi de pedeapsa legei, să vă mustre conştiinţa: faceţi o faptă rea.

Vitejia diviziei sârbeşti în Dobrogea

Petrograd, 5.—Ziarul „Novoje Wremja" primeşte dela corespondentul său particular din Galaţi, următoarea telegramă:

In atacul contra liniei întărite Cernavoda-Constanţa, de către trupele bulgaro-turco-germane, divizia voluntară sârbească a susţinut o luptă extrem de violentă. Trupele inamice au atacat cu o furie extraordinară diviziunea sârbească, având motive politice speciale spre a face tot posibilul de a o nimici.

In timpul retragerei trupelor ruso-române de pe linia Cernavoda-Constanţa, 3 divizii vrăjmaşe isbutiră să încercuiască aproape divizia sârbească. O divizie de cavalerie o ataca la centru şi alte două divizii bulgaro-germane la aripi. Sârbii ar fi trebuit să se predea sau să piară în această luptă inegală. Ei preferau să moară cu armele în mână.

Divizia de cavalerie duşmană prinsă în focurile neîncetate ale artileriei şi atacate cu baioneta a trebuit să se retragă; dar divizia sârbească presată de cele două divizii germano-bulgare, luptă cu înverşunare: ea isbuti chiar să-şi croiască un drum cu baioneta suferind pierderi mari. La rândul său inamicul suferi pierderi atât de mari încât îi fu cu neputinţă să împiedice retragerea rămăşiţelor diviziei sârbeşti.

Prizonierii germano-bulgari şi turci spun că îndărătnicia sârbilor şi violenţa atacurilor lor sunt vrednice de toată lauda şi le-au stârnit admiraţie. Nu numai că răniţii sârbi nu se predau, dar ei urmau să se lupte până la moarte. [Havas].

Incheierea conferinţelor Aliaţilor

Paris, 5.—Delegaţii guvernelor aliate au ţinut eri după amiază ultima conferinţă, la care au asistat şi delegaţii statelor-majore ale Aliaţilor. Aceştia încheiară dimineaţa conferinţele lor la cartierul general francez.

La conferinţele diplomatice au participat din partea Angliei, d-nii: Asquith, Lloyd George, lordul Bertie; din partea Rusiei d. Isvolski; din partea Italiei d-nii Carcano, ministrul tezaurului; noul ambasador marchizul Salvago Raggi, Tittoni; din partea Franţei d. Briand şi amiralul Lacaze.

Reprezentanţii guvernelor Aliate s'au despărţit cu impresia unei încrederi şi a unei cordialităţi mai complete ca oricînd. — (T. F. F.).